

ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ରିପୋର୍ଟ

(ଫେବୃୟାରୀ, ୨୦୦୮)

ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ଭାବେ ତା ୦୧.୧୨.୧୯୯୯ ରିଖରୁ ରାଜସ୍ୱ ଓ ଅବକାରୀ ବିଭାଗରୁ ପୃଥକ୍ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଏକ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟକାରୀ ବିଭାଗ । ଏହି ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଆଇନକୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ ।

ଅବକାରୀ ନୀତି

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେଦ ୪୭ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ନିଜ ନିବାରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିବେ । ଜନକଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ବଚନବଦ୍ଧ ଥିବା ସରକାର, ଖାଉଟିମାନଙ୍କର ଆଚରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅନ୍ୟ ଖାଉଟି ଦ୍ରବ୍ୟ ଭଳି, ନିଶାଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଚାହିଦା ଏବଂ ଯୋଗାଣ ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ସଜାଗ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ ରହିଥାନ୍ତି । ଏଣୁ ଏହି ନିଶାଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଚାହିଦା ଅନୁସାରେ ଯୋଗାଣ ସର୍ବଦା ସୁଚାରୁ ରୂପେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଚାହିଦାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଧିସଙ୍ଗତ ଏବଂ ନିରାପଦ ଦ୍ରବ୍ୟର ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ସରକାର ସର୍ବଦା ପ୍ରୟାସ କରିଥାନ୍ତି । ଚାହିଦା ଠାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଯୋଗାଣ, ବିଷାକ୍ତ ଏବଂ ଚୋରା କାରବାରର କାରଣ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାକି ଖାଉଟି ତଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିରାପତ୍ତା ବିପନ୍ନ କରେ ।

ବିଭିନ୍ନ ନ୍ୟାୟିକ ମାମଲାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଅଛି ଯେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ କାରବାରର ବିଶେଷାଧିକାର ପ୍ରଦାନର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସରକାର ସତର୍କତାର ସହ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତି ଓ ପରିଣାମତଃ ସାମାଜିକ ରକ୍ଷଣଶୀଳତା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନ ପକାଇ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେଦ ୨୪୭(୩) ଧାରା ଏବଂ ତାଲିକା-II ର ୭ମ ଅନୁକ୍ଳେଦରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରାଯାଇଥିବା ଯେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ରାଜ୍ୟ ବା ରାଜ୍ୟର ଯେ କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ବିଶେଷ ଅଧିକାର ରହିଛି । ମଦ ଅର୍ଥାତ ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ, ପ୍ରସ୍ତୁତି, ମହଜୁଦ, ପରିବହନ, କ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟକୁ ଉକ୍ତ ତାଲିକା-II ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ୮ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି । ଯେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଫି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା-II ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-୭୭ରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ କିମ୍ବା ଭାରତର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ସୁରାସାର ମଦ ଉପରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ।

(2)

ରାଜ୍ୟରେ ବିଦେଶୀ ମଦ (IMFL) ଓ ଦେଶୀ ମଦ (Country Spirit) ର ଏକତାଟିଆ କାରବାର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ମଦର ଆମଦାନୀ ଓ ବିତରଣ କେବଳ ପାନୀୟ ନିଗମ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପାନୀୟ ନିଗମ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ମଦ ବିକ୍ରୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ମଦର ଖୁରୁରା ବିକ୍ରୟ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ କରିଆରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ।

ଯେହେତୁ ମଦ ବ୍ୟବସାୟରୁ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଯେହେତୁ ଅଧିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଗ୍ରହର ଉତ୍ତମ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା ବତାଇବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ଦେଶୀ ମଦ (Country Spirit) ର ଏକତାଟିଆ ପାଇକାରୀ କାରବାର ସରକାରଙ୍କର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଏହା ପରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :-

ବର୍ଷ	(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଶତକଡ଼ା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର
୨୦୦୦-୨୦୦୧	୧୩୫.୩୫	୧୭.୮୮ %
୨୦୦୧-୨୦୦୨	୧୯୭.୩୫	୪୫.୮୧ %
୨୦୦୨-୨୦୦୩	୨୪୭.୦୫	୨୫.୨୯ %
୨୦୦୩-୨୦୦୪	୨୫୭.୨୯	୪.୩୧ %
୨୦୦୪-୨୦୦୫	୩୦୭.୨୧	୧୯.୪୪ %
୨୦୦୫-୨୦୦୬	୩୮୯.୨୦	୨୬.୯୩ %
୨୦୦୬-୨୦୦୭	୪୩୦.୧୨	୧୦.୫୧ %
୨୦୦୭-୦୮ (ଜାନୁଆରୀ-୦୮ ଶେଷସୁଦ୍ଧା)	୩୪୮.୨୨	-

ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିୟର

ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିୟରରୁ ଶୁଳ୍କ ଓ ଫି ବାବଦକୁ ଆଦାୟ ହେଉଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାନୁଆରୀ ୧୪.୦୧.୨୦୦୮ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ୮୧୩ ଟି ଠିପିବନ୍ଧ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, ୨୦୮ ଟି ଠିପିଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, ୧୩ ଟି ଠିପିଖୋଲା କ୍ଲବ୍ ଏବଂ ୩୭ ଟି ବିୟର ପାର୍ଲର ଅଛି ।

ଠିପିବନ୍ଧ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଲଟେରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ୨୦୦୭-୦୮ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ-୦୮ ମାସ ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ଠିପିବନ୍ଧ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନରୁ ଆଦାୟ

(3)

ହୋଇଥିବା ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ (Licence Fee) ର ପରିମାଣ ୨୭.୪୪ କୋଟି ଓ ଠିପିଖୋଲା ବିଦେଶୀମଦ ଦୋକାନରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ (Licence Fee) ର ପରିମାଣ ୨.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅର୍ଥ ବ୍ୟତୀତ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତାମାନେ ଉଠାଉଥିବା ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିୟର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିୟର ଉଠାଣ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ମିଳିଥାଏ ।

ମଦୁଲିମଦ (Out Still)

ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟରେ ୨୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା, ଯଥା-ସମ୍ବଲପୁର, ବରଗଡ଼, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଦେଓଗଡ଼, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡ଼ା, ବଲାଙ୍ଗିର, ସୋନପୁର, ବୌଦ୍ଧ, କୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା, ନବରଙ୍ଗପୁର, ମାଲକାନଗିରି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଅନୁଗୁଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଗଞ୍ଜାମ, ଗଜପତି ଓ ତେଜନାଳ ମାନଙ୍କରେ ମଦୁଲିମଦ ପ୍ରଚଳନ କାର୍ଯ୍ୟାଇଛି । ଏହି ମଦୁଲିମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲଟେରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟରେ ୫୩୬ ଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଓ ୮୯୩ ଗୋଟି ଶାଖା ମଦୁଲିମଦ ଦୋକାନ ଅଛି । ସରକାର ଏହି ମୁଖ୍ୟ ଓ ଶାଖା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକରୁ ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ, ୦୮ ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ୩୪.୦୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ ପାଇଛନ୍ତି ।

ଦେଶୀ ମଦ (Country Spirit)

୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷରେ କଟକ, ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଯାଜପୁର, ପୁରୀ, ନୟାଗଡ଼, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଫୁଲବାଣୀ, ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ଭଦ୍ରକ ଆଦି ୧୦ ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଦେଶୀ ମଦ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ଲଟେରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟରେ ମୋଟ ୧୫୨ ଗୋଟି ଦେଶୀ ମଦ (C.S) ଦୋକାନ ଅଛି । ସରକାର ଦେଶୀ ମଦରୁ ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ, ୦୮ ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ୩.୫୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ ପାଇଛନ୍ତି ।

ଡିଷ୍ଟିଲାରୀ, ବିକ୍ସେରୀ ଓ ବଟଲିଂ ପ୍ଲାଣ୍ଟ

ରାଜ୍ୟରେ ୩ ଟି ଡିଷ୍ଟିଲାରୀ, ୧୧ ଟି ବଟଲିଂ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଓ ୪ଟି ବିକ୍ସେରୀ ଅଛି । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଏଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ୨୦୦.୭୧ ଲକ୍ଷ ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ ୫୧୦.୨୦ ଲକ୍ଷ ବି.ଏଲ୍ ବିୟର ଅଟେ ।

ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିୟର ଉଠାଣ

୨୦୦୭-୦୭ ମସିହାରେ ୧୪୩.୦୬ ଲକ୍ଷ ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ୧୩୯.୦୬ ଲକ୍ଷ ବି.ଏଲ୍ ବିୟର ଉଠାଣ ହୋଇଥିବାବେଳେ ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ, ୦୮ ମାସ ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ୧୨୫.୩୬ ଲକ୍ଷ ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ୨୧୮.୬୨ ଲକ୍ଷ ବି.ଏଲ୍ ବିୟର ଉଠାଯାଇଅଛି ।

ଦେଶୀ ମଦ (Country Spirit) ଉଠାଣ

(4)

୨୦୦୭-୦୭ ବର୍ଷରେ ୫୨.୫୫ ଲକ୍ଷ ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ,୦୮ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ୪୭.୭୧ ଲକ୍ଷ ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଯାଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଗଠନ କରି ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ଦେଶୀ ମଦ (Country Spirit) ର ଏକଚାଟିଆ କାରବାର ହାତକୁ ନେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମନୀ ଆଇନ, ୧୯୫୬ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମକୁ ରାଜ୍ୟର ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ ନିଗମ ଭାବେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଫଳରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଓ ବିକ୍ରୀକର ଆଦାୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଓ ବିକ୍ରୀକର ବୃଦ୍ଧିର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :-

କ୍ର. ନଂ	ନାମ	(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)					
		୨୦୦୨-୦୩	୨୦୦୩-୦୪	୨୦୦୪-୦୫	୨୦୦୫-୦୬	୨୦୦୬-୦୭	୨୦୦୭-୦୮ (ଜାନୁଆରୀ,୦୮ ଶେଷସୁଦ୍ଧା)
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮
୧	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ	୧୩୭.୩୭	୧୪୩.୭୨	୧୬୪.୪୬	୨୧୦.୨୯	୨୪୨.୪୨	୨୩୪.୪୯
୨	ବିକ୍ରୀକର ଓ ପ୍ରବେଶକର	୫୮.୨୪	୬୯.୩୯	୭୩.୮୫	୮୭.୧୮	୧୧୦.୪୩	୯୬.୫୩
ମୋଟ		୧୯୫.୬୧	୨୧୩.୧୧	୨୩୮.୩୧	୨୯୭.୪୭	୩୫୨.୮୫	୩୩୧.୦୨

ନିଗମର ପ୍ରାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜିରାଶି ୫.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟସରକାର ନିଗମକୁ ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ ୧.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ରଣ ବାବଦରେ ୧.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ରଣ ରାଶି ଉପରେ ପାନୀୟ ନିଗମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଶତକଡ଼ା ୨୪% ସୁଧ ପଇଠ କରୁଅଛି । ନିଗମ ଖୋର୍ଦ୍ଧା, କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ସମ୍ବଲପୁର, ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ରାୟଗଡ଼ା ଠାରେ ତିସୋ ମାନ ଖୋଲିଅଛି । ନିଗମ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ମଧ୍ୟ ଦେଶୀ ମଦ ତିସୋ ମାନ ଖୋଲିଛନ୍ତି । ମଦର ଚାହିଦାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଉ ୩ ଗୋଟି ନୂତନ ତିସୋ କେନ୍ଦ୍ର, ଅନୁଗୁଳ ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗିର ଠାରେ ଖୋଲାଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖା ଯାଇଛି ।

ନିଗମ ବିଗତ ଚାରି ବର୍ଷରେ ଦେଇଥିବା ଫି ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ବର୍ଷ	ଲାଲସେନ୍ସ ଫି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ପ୍ରିଭିଲେଜ୍ ଫି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
୨୦୦୩-୦୪	୬.୦୦	୫.୦୦
୨୦୦୪-୦୫	୧୦.୦୦	୫.୦୦
୨୦୦୫-୦୬	୧୨.୦୦	୫.୦୦
୨୦୦୬-୦୭	୨୦.୦୦	୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଉନାହିଁ ।
୨୦୦୭-୦୮	୩୦.୦୦	୨୦୦୭-୦୭ ବର୍ଷଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଉନାହିଁ ।

(5)

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ବିଗତ ଛଅ ବର୍ଷରେ କରିଥିବା ମୋଟ କାରବାରର
ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ବର୍ଷ	ମୋଟ କାରବାର (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
୨୦୦୧-୦୨	୨୭୫.୪୩	ଅତିରିକ୍ତ ହୋଇଅଛି
୨୦୦୨-୦୩	୩୪୭.୨୫	ଅତିରିକ୍ତ ହୋଇଅଛି
୨୦୦୩-୦୪	୩୭୮.୦୦	ଅନୁକ୍ରମ
୨୦୦୪-୦୫	୪୫୨.୩୮	ଅନୁକ୍ରମ
୨୦୦୫-୦୬	୫୨୩.୦୯	ଅନୁକ୍ରମ
୨୦୦୬-୦୭	୬୧୨.୨୩	ଅନୁକ୍ରମ
୨୦୦୭-୦୮ (ଜାନୁଆରୀ,୦୮ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା)	୪୮୫.୯୧	ଅନୁକ୍ରମ

ବଳବତ୍‌କରଣ

ରାଜ୍ୟର ଚାରିଗୋଟି ଅବକାରୀ ଗୋଇନ୍ଦାସଂସ୍ଥା ଓ ବଳବତ୍‌କରଣ ବ୍ୟବସାୟ (ଇ.ଆଇ.ଆଣ୍ଡ ଇ.ବି. ୟୁନିଟ୍) ରହିଅଛି । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କରି ୟୁନିଟ୍ ଅବକାରୀ ଗୋଇନ୍ଦା ଓ ବଳବତ୍‌କରଣ ସଂସ୍ଥାର ଶାଖା, ତିନିଗୋଟି ଅବକାରୀ ଉପ-ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଅଧୀନରେ କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଓ ଗୋଟିଏ ଅବକାରୀ ଗୋଇନ୍ଦା ଓ ବଳବତ୍‌କରଣ ସଂସ୍ଥାର ଶାଖା ରାଜ୍ୟର ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଫ୍ଲାଇଙ୍ଗ୍‌ସ୍କାର୍ଟ ଓ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଶାଖାମାନ ଅବକାରୀ ବଳବତ୍‌କରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଗତ ଚାରି ବର୍ଷର ଅବକାରୀ ବଳବତ୍‌କରଣ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଅଛି :-

ଧରପତର ବିବରଣୀ		ବର୍ଷ				
		୨୦୦୩-୦୪	୨୦୦୪-୦୫	୨୦୦୫-୦୬	୨୦୦୬-୦୭	୨୦୦୭-୦୮ (ଡିସେମ୍ବର-୦୭ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା)
୧	ରୁକ୍ଣ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	୩୧,୧୯୯	୩୦,୫୪୧	୩୦,୫୩୪	୧୭,୩୬୭	୧୧,୨୪୬
୨	ଗିରଫ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	୧୫,୮୮୫	୧୫,୬୩୨	୧୪,୯୫୫	୫,୪୮୯	୩,୮୮୨
୩	ଜବତ ଜିନିଷର ପରିମାଣ					
	(କ) ଚୋରାମଦ (ଲିଟର)	୨,୯୦,୪୭୮	୨,୫୭,୬୨୭	୨,୬୭,୯୯୦	୧,୬୭,୦୯୪	୯୯,୩୨୯
	(ଖ) ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍)	୮,୩୮୭	୧୧,୬୫୨	୧୮,୬୩୭	୫,୭୧୩	୨,୯୦୭
	(ଗ) ବିୟର (ବି.ଏଲ୍)	୬,୫୩୬	୧୦,୩୯୪	୬,୬୧୧	୨,୦୬୭	୩,୧୧୪
	(ଘ) ପୋଡ (କି.ଗ୍ରା)	୪୯,୯୯,୬୫୫	୪୮,୩୭,୮୮୯	୪୨,୮୨,୦୪୮	୨୭,୫୫,୬୮୧	୧୭,୩୧,୬୮୪

ଜବତ ଓ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଗଞ୍ଜେଇ ଗଛ

(6)

୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ (ଜାନୁଆରୀ,୦୮ ମାସ ଶେଷସୁଦ୍ଧା) ରାଜ୍ୟର (୧୩) ଡେର ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରୁ ଧରଣଗତ କରାଯାଇ ଜବତ ଏବଂ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଗଞ୍ଜେଇ ଗଛର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କ୍ର.ସଂ	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଗଞ୍ଜେଇଗଛ ସଂଖ୍ୟା	ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
୧.	ଅନୁଗୁଳ	୭,୩୨,୦୦୦	୭୩,୨୦,୦୦,୦୦୦
୨.	ସମ୍ବଲପୁର	୧,୮୯,୫୪୩	୧,୮୯,୫୪୩,୦୦୦
୩.	ବୌଦ୍ଧ	୪୩,୫୦୦	୪,୩୫,୦୦,୦୦୦
୪.	ଗଜପତି	୨,୩୮,୭୦୦	୨୩,୮୭,୦୦,୦୦୦
୫.	କୋରାପୁଟ	୨,୩୫୯	୨୩,୫୯,୦୦୦
୬.	କନ୍ଧମାଳ	୪୭,୮୭୪	୪,୭୮,୭୪,୦୦୦
୭.	ମାଲକାନାଗିରି	୧୦,୦୨,୦୧୨	୧୦,୦୨,୦୧୨,୦୦୦
୮.	ନୂଆପଡ଼ା	୫,୦୦,୦୦୦	୫୦,୦୦,୦୦,୦୦୦
୯.	କଟକ	୨,୪୯,୭୧୦	୨୪,୯୭,୧୦,୦୦୦
୧୦.	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୯୩	୯୩,୦୦୦
୧୧.	ନୟାଗଡ଼	୫,୧୯୮	୫୧,୯୮,୦୦୦
୧୨.	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	୧	୧,୦୦୦
୧୩.	କେଉଁଝର	୪୩	୪୩,୦୦୦
ସର୍ବମୋଟ		୩୦,୦୯,୯୧୩	୩୦,୦୯,୯୧୩,୦୦୦
	ଇ.ଆଇ.ଓ ଇ.ବି. ୟୁନିଟ୍	୧,୧୦,୧୦୦	୧୧,୦୧,୦୦,୦୦୦
		୩୧,୨୦,୦୧୩	୩୧,୨୦,୦୧୩,୦୦୦

ଜବତ ଓ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଗଞ୍ଜେଇ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଗଛ ପିଛା ଟ.୧,୦୦୦/- ଙ୍କା ଧରାଯାଇ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅବୈଧ ମଦକାରବାର ରୋକିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ

ବେଆଇନ ମଦ ରକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଶାନୁରୂପକ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପୈଠ ହୋଇନଥିବା ମଦର ପ୍ରସାରକୁ ରୋକିବାପାଇଁ ଓ ଚିହ୍ନଟ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତି ମଦ ବୋତଲ/ ଦେଶୀ ମଦ ପ୍ୟାକେଟ ଉପରେ ଅନନ୍ୟ କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ଥିବା ଅବକାରୀ ଅଠାପଟି (Adhesive Label) ଲଗାଯାଉଅଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ବେଆଇନ ମଦ ରକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର ମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟାପକ ଚତାଉ କରିବାପାଇଁ ପୋଲିସ୍, ଅବକାରୀ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ଖ୍ୟାତିସଂନ୍ନ ବକ୍ସା ବକ୍ସା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମଲ୍ଟି-ଡିସିପ୍ଲିନାରୀ ସ୍ୱାର୍ଥ ଗଠନ କରିବାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ତୋରାମଦର ଉତ୍ପାଦନ ବିଷୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଙ୍ଗଠନ, ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଉଛି ।

ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ସଂଶୋଧିତ) ଆଇନ୍ ୨୦୦୭ ଅନୁସାରେ ତା.୦୧.୦୭.୨୦୦୭ ରିଖଠାରୁ ତୋରାମଦ କାରବାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ଅଧିକ କଡ଼ାକଡ଼ି କରାଯାଇ ଏହାକୁ ଜାମିନ ବିହୀନ କରାଯାଇଛି ।

(7)

ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧିତ ଅବକାରୀ ଆଇନ ୨୦୦୭ ଯୋଗୁଁ ମାଫିଆ ଓ ବେଆଇନ ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ମାନଙ୍କ ମନରେ ଭୟଂଚାର ହେବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । ବେଆଇନ ମଦ କାରବାର ଧିରେ ଧିରେ କମିବାର ଲାଗିଛି । ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରୁ ଅବକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସହଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅବକାରୀ ଆଇନରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାରୁ ବହୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜେଲ୍ ଭୋଗୁଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଜନସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅଦାଲତ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରୁନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ଅବକାରୀ ଅପରାଧ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମେ କମି ଯିବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ଅବକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିମ୍ ଦେବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଅଛି , ଯାହାକି ସବୁ ସହଯୋଗୀସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ସହାୟତାରେ ଅବକାରୀ ଆଇନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକାରୀଙ୍କୁ ଆଖିଦୂଶିଆ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରାଯାଇପାରିବ ।

N.D.P.S. କେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅବକାରୀ ଉପନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ତାଠାରୁ ଅଧିକ ପାହ୍ୟାର ଅବକାରୀ ଅଫିସର ମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ, ଜବତ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଅବକାରୀ ବିଭାଗର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀ କରଣ

ଏକାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅନୁଦାନରେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଅବକାରୀ ଡେପୁଟି କମିଶନର ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ଅବକାରୀ ବିଭାଗକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୫୦.୦୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ମହକୁମାକୁ ରାଜ୍ୟ ମହକୁମା ସହିତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା

ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ଅବକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ରହିଅଛି । ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଅଟ୍ଟି, ତାଙ୍କ ଅଧିନରେ କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ ସମ୍ବଲପୁର ଠାରେ ତିନି ଜଣ ଅବକାରୀ ଉପକମିଶନର ଅଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:-

୧. ଅବକାରୀ ଅଧିକ୍ଷକ	-	୨୭
୨. ଉପ-ଅବକାରୀ ଅଧିକ୍ଷକ	-	୭
୩. ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ	-	୭୯
୪. ଉପ-ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ	-	୨୦୫
୫. ସହକାରୀ ଉପ ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ	-	୧୮୫
୬. କନେକ୍ଟିବଳ	-	୧,୧୨୭

ବଜେଟ

ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୨୦୦୭-୦୮ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୮୭୪.୧୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ବଜେଟ ରେ ୨୯୦.୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

(୫)

ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୭-୦୮ ବର୍ଷ ବଜେଟ୍ରେ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ୪.୫୫୩.୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୩୪୮.୨୨ କୋଟି ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ବାବଦକୁ ଆଦାୟ ହୋଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମାଲିମକଦମା ଯୋଗୁଁ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ନ ହୋଇପାରିବାରୁ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟୁଛି । ରାଜ୍ୟରେ ମଦ ଚାହିଦାଥିବା ଏବଂ ମଦ ଦୋକାନ ନଥିବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ତମମାନର ସରକାରୀ ମଦ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଅଛି । ମୁଣ୍ଡ ପିଛା କମ୍ ମଦ ବ୍ୟବହାର (Consumption) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ହେଲେ ଅବକାରୀ ଭିଡିଭୁମିକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅବକାରୀ ଭିଡିଭୁମିର ଉନ୍ନତି କିରବାପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରିରହିଛି ।

ମଦ ମୃତ୍ୟୁ କମିଶନ

ତା. ୧୭.୦୩.୨୦୦୭ ରିଖ ଠାରୁ ୨୨.୦୩.୨୦୦୭ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ରମ୍ଭା ଏବଂ ତା. ୨୩.୦୪.୨୦୦୭ ଏବଂ ୨୪.୦୪.୦୭ ରିଖ ରେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଳାବନ୍ଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଷାକ୍ତ ମଦ୍ୟପାନ କରି ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିବା ୨୯ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଦମୃତ୍ୟୁ ଅଭିଯୋଗର ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ସରକାର ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ନୋଟିଫିକେସନ୍ ସଂଖ୍ୟା ୨୫୪୪ ତା.୦୪.୦୫.୨୦୦୭ ରିଖ ରେ ମାନ୍ୟବର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାତ୍ରଙ୍କୁ ଜଣିକିଆ ତଦନ୍ତ କମିଶନ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ତା. ୩୧.୦୩.୨୦୦୭ ରିଖ ସୁଦ୍ଧା କମିଶନଙ୍କ ଇଜଲାସରେ ସମୁଦାୟ ୩୪ ଜଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଛନ୍ତି । ତଦନ୍ତ କମିଶନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ତା. ୦୫.୦୩.୦୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି ।